

Európa a jej inštitúcie

**Podobné názvy –
viete ich rozlíšiť?**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

RADA EURÓPY

Rada Európy je medzivládna organizácia so sídlom v Štrasburgu. Jej členmi je 46 európskych krajín, ktoré predstavujú viac ako 700 miliónov občanov. Jej úlohou je podporovať demokraciu a chrániť ľudské práva a právny štát v Európe.

Výbor ministrov je výkonným rozhodovacím orgánom Rady Európy. Tvoria ho ministri zahraničných vecí členských štátov alebo ich stáli diplomatickí zástupcovia v Štrasburgu. Rozhoduje o politike organizácie, schvaľuje jej rozpočet a program činností a dohliada na výkon rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva.

Parlamentné zhromaždenie je poradným orgánom Rady Európy. Pozostáva zo zvolených zástupcov 46 národných parlamentov a iniciovalo mnohé z dohovorov Rady Európy, vrátane Európskeho dohovoru o ľudských právach. Zasadá štyrikrát ročne v Štrasburgu.

Kongres miestnych a regionálnych samospráv je zodpovedný za posilňovanie miestnej a regionálnej demokracie v 46 členských štátoch Rady Európy. Tvorí ho 612 volených zástupcov, ktorí predstavujú viac ako 150 000 miestnych a regionálnych orgánov.

Komisár pre ľudské práva je nezávislou inštitúciou v rámci Rady Európy. Úlohou komisára je podporovať povedomie o ľudských právach a ich dodržiavanie v 46 členských štátoch Rady Európy.

Európsky súd pre ľudské práva so sídlom v Štrasburgu zabezpečuje dodržiavanie Európskeho dohovoru o ľudských právach v 46 členských štátoch. Sťažnosti na EŠLP môžu podávať jednotlivci alebo štáty. Jeho rozsudky sú pre dotknuté štáty záväzné.

Európsky dohovor o ľudských právach je medzinárodná zmluva Rady Európy, prijatá v roku 1950. Zaručuje základné občianske a politické práva nielen všetkým štátnym príslušníkom 46 členských štátov, ale aj všetkým jednotlivcom v ich jurisdikcii.

EURÓPSKA ÚNIA

Európsku úniu tvorí 27 krajín, ktoré na ňu preniesli časť svojej zvrchovanosti, aby mohla na európskej úrovni prijímať demokratické rozhodnutia o veciach spoločného záujmu.

Európska rada je zložená z hláv štátov alebo predsedov vlád členských štátov a predsedu Európskej komisie. Určuje hlavné priority Európskej únie.

Rada Európskej únie tvoria poslanci volení vo všeobecných a priamych voľbách občanmi Európskej únie. Jeho sídlom je Štrasburg. Zasadnutia výborov a niektoré dodatočné plenárne schôdze sa konajú v Bruseli. Svoje zákonodarné a rozpočtové právomoci vykonáva spoločne s Radou Európskej únie.

Európsky parlament tvoria poslanci volení vo všeobecných a priamych voľbách občanmi Európskej únie. Jeho sídlom je Štrasburg. Zasadnutia výborov a niektoré dodatočné plenárne schôdze sa konajú v Bruseli. Svoje zákonodarné a rozpočtové právomoci vykonáva spoločne s Radou Európskej únie.

Európsky výbor regiónov je zhromaždením regionálnych a miestnych zástupcov krajín Európskej únie. Tvorí ho 329 členov, volených zástupcov regiónov a miest z 27 krajín EÚ.

Európsky komisár je členom Európskej komisie, výkonného orgánu Európskej únie. Komisiu so sídlom v Bruseli tvorí 27 komisárov (jeden za každý členský štát). Komisia navrhuje a zavádza do praxe právne predpisy Európskej únie, spravuje jej rozpočet, kontroluje dodržiavanie zmlúv a zabezpečuje každodenné riadenie Európskej únie.

Súdny dvor Európskej únie so sídlom v Luxemburgu zabezpečuje uplatňovanie práva Európskej únie a vnútroštátne súde ho môžu požiadať o stanovisko.

Charta základných práv, dokument Európskej únie o ľudských právach a základných právach, bola prijatá v roku 2000.

Vedeli ste, že?

Všeobecnú deklaráciu ľudských práv prijala Organizácia Spojených národov v roku 1948 s cieľom posilniť ochranu ľudských práv na medzinárodnej úrovni. Medzinárodný súdny dvor je súdny orgán Organizácie Spojených národov. Sídlom má v Haagu.

